

Izšla razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6/I., Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Inserati: Enostolj na petil vrstica 60 vin., pogojen prostor 1 K; razglaš in poslano vrstica po 1 K; večkratne objave po dogovoru primeren popust

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno - demokratične stranke.

Posebna št. 149.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom a celo leto 72 K, za pol leta 36 K, za četrt leta 18 K, za mesec 6 K. Za Nemčijo celo leto 77 K, za ostalo tujino in Ameriko 84 K. — Reklame je za let so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 6/I., Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

V. Komavli:

Naloge jugoslovanskega proletarijata.

Priljubimo ta članek, ki ga Komavli kot važen prispevek k diskuziji, ki se je pričela v našem listu. Tudi mi smo mnenja, da bo stvarna in dostojna diskuzija o nalogah našega kompaktno združenega delavstva socialistični ideji v veliko korist.

Najvažnejša pojava v vstrah jugoslovanskega proletarijata sta brezdvomno konec koalicije oziroma sodelovanja z meščanskimi strankami pri nas in začetek pogajanj s srbsko-hrvaškimi sodrugji za ustvaritev enotne jugoslovanske socialistične stranke. Da se s sklepom našega izvrševalnega odbora popolnoma strinjamo, ni treba še posebej poudarjati. Bil je zato že skrajni čas, če zaradi tega, ker stranka ne more nositi odgovornosti za grehe, ki jih drugi delajo. Da je sodelovanje z našimi meščanskimi strankami za udržitve osvobodene jugoslov. države nemogoče, je tudi stara resnica, zato se moramo čuditi naši vztrajnosti in potrpežljivosti, ki je trajala od preobrata sem, vztrajnosti, ki nam je morda momentalno koristila, a za našo bodočnost in nadaljni razvoj prav gotovo škodila.

V njeni vztrajnosti je šla naša stranka tako daleč, da je sklenila z nasprotnima strankama famozno strankarsko premirje — logična posledica sodelovanja — in naredila s tem korakom največjo slupko v svojo! Da nam je to premirje »koristilo«, nam pove že koštatacija, da imajo nasprotni stranke celo vrsto listov in lističev, ki so imeli glede strankarskega premirja proste roke in sicer raditega, ker nima jo zastopstva teh strank oziroma njih oficijelni organi pri delovanju teh manjših listov »nikake ingerence in odgovornosti!« Kdor je čital te liste, je moral konstatirati, da je bila naša stranka z zastavo premirja označen objekt, ki ga imajo nasprotni armade napadati ob času navidezne odsotnosti njihovih poveljnikov! Poleg tega smo imeli na drugi strani še franktirano takozvano »neodvisnega« časopisja, ki je še manj štedilo s političnim strelivom vsake vrste. Kot namček pa nam je priletela omejitve zborovalne svobode, tako da smo v zadnjih časih, po domače rečeno, »gor plačali!«

Rekel sem, da nam je naša vztrajnost v samozatajevanju z ozirom na bodočnost škodila. To trdim ne samo z ozirom na razpoloženje organiziranega delavstva, marveč tudi z ozirom na ono proletarskih mas

sploh. Sodrugi Outlaw je v svojem članku o nalogah jugoslov. proletarijata povedal, da je to razpoloženje zelo radikalno, levičarsko orijentirano. To je neizpodbitno dejstvo, katerega bi zamogel zanikati le oni, ki ne pride v stik s proletarijatom, osobito z našimi zavednimi sodrugji, ki so člani naših političnih in strokovnih organizacij. Posebno tem se je zdelo in se zdi naša taktika v zadnjih časih mračna, meglena in negotova. In to je tudi res! Taktika oportunitizma ni naša stranki še nikdar koristila; če nam je pa doprinesla trenutne uspele, smo v doglednem času občutili, da smo na drugi strani izgubili.

Če dosledno opazujemo naš pokret in razvoj, vidimo, da se od časa do časa pojavi v vrstah proletarijata neke vrste stagnacija, ki ni po našem mnenju nič drugega, kakor posledica nejasne in nedosledne orientacije. Take pojave smo videli že v predvojni dobi in jih vidimo tudi sedaj, čeprav ne v isti meri. Da je stagnacija v polodu proletarskih mas škodljiva ni potreba posebej poudarjati, zato je naša dolžnost, da take pojave odpravimo. Če pa hočemo te pojave odpraviti, moramo najprej poiskati vzroke, ki jih povzročajo.

Glavni vzrok je brez dvoma »izvajanje strankine politike po starih izrabljenih metodah od dneva do dneva«, kakor je to prav dobro povedal sodrug Outlaw v svojem članku! Če upoštevamo današnje razpoloženje delavskih mas, moramo priti do zaključka, da izvajanje take politike ne more iti v sklad z radikalnim mišljenjem proletarijata, ki mu ga je navdahnila petletna volna doba. Zato je dolžnost stranke poskrbeti, da to razpoloženje med proletarijatom živi in postaja dan za dan močnejše. To pa dosežemo le tedaj, ako krenemo na ono pot, ki nas brez ovir vodi do cilja, in sicer v skladu s smeri, ki je v skladu s današnjim razpoloženjem proletarskih mas. Naša prva in glavna naloga je torej, da ugotovimo jasno smer in da nehamo enkrat za vselej s politiko oportunitizma! Osvoboditev proletarijata, mora biti delo njega samega! Zdi se pa, da smo na to načelo pozabili, ali vsaj začasno ga postavili v arhiv. Tako pa ne sme dalje, zato krenimo na pravo pot, da nas razmere ne prehitijo!

Druga in nič manj važna naloga jugoslovanskega proletarijata je: ustvaritev enotne socialistične stranke. Vsak zaveden delavec, vsak zaveden socialist je z veseljem

pozdravil začetek pogajanj o srbsko-hrvaškimi sodrugji. Upali smo, da bodo dovedla pogajanja do definitivnega združenja, a žalibog smo se motili. Iz tozadevnih poročil se ne da sicer nič gotovega sklepati, vendar pa izgleda pri stvari tako, kakor da so si nekateri glede združitve jugoslov. socialističnih strank prisvojili monopol, ter prišli do sklepov, s katerimi se na noben način ne moremo sirinjati. Da niso sklepi konference v Novem Sadu za našo stranko veljavni, je že »Naprej« povedal in to stališče je treba odločno zavzeti. Z ozirom na to, da nas ločita še dva dobra meseca od strankinega zbora je potrebno, da poda izvrševalni odbor glede sklepov konference v Novem Sadu precizno in odločno izjavo.

Dolžnost naše stranke je, da dela z vso njeno močjo na to, da se pogajanja s srbsko-hrvaškimi in bosanski sodrugji nadaljujejo. Nadaljevati pa se morajo na drug način, ne pa tako, da se že a priori onemogoči vsak sporazum. Vse kaže, da bo igrala naša stranka pri teh pogajanjih vlogo, posredovalca, zato je pričakovati, da ukrene vse potrebno, da se doseže sporazum in ujedinenje celokupnega jugoslov. proletarijata!

Članka o nalogah jugoslov. proletarijata, ki sta ga objavila sodrugja Abditus in Outlaw v »Napreju«, se zdita kot predpriprava za to delo in obenem tudi za naš strankin zbor 7. in 8. septembra, zato je želeli, da se ta diskuzija v listu nadaljuje in da se je lotijo vsi sodrugji. Kot najvažnejši in najnujnejši nalogi pa smatram za sedaj: 1. Jasnost in doslednost v načelih in taktiki in 2. Ujedinenje celokupnega jugoslov. proletarijata v močno falango! Vse drugo pride samoposebi.

O ujedinenju jugoslov. socialističnih strank.

Izvrševalni odbor naše stranke je na svoji zadnji seji razpravljaval obširno o sklepih novosadske konference, o kateri smo v listu že pisali. Natančno poročilo ss. Kristana in Petejana, ki sta bila od izvrševalnega odbora delegirana — ne kot gosti, kakor pomotoma v zadnji opombi omenjeno — na konferenco v Novem Sadu, da zastopata tam našo stranko in ki sta se tudi sicer vedno vneto trudila, da pride čim prej do povolnega sporazuma med obema socialnima strankama na Balkanu, se je vzel soglasno na znanje. Sprejelo se je nato sledečo resolucijo:

»Izvrševalni odbor je vzel poročilo ss. Kristana in Petejana o novosadski konferenci na znanje. Kon-

statira, da si naša stranka obvaruje glede ujedinenja z ostalimi jugoslovanskimi socialističnimi strankami — naj se že imenujejo socialno-demokratske ali socialistične (komunistične) — slejkonrej proste roke, stoje na stališču, da je stremiti predvsem za ujedinenjem vseh političnih struj jugoslovanskega proletarijata. Sicer pa je edino le strankini zbor poklican, da se izreče o ujedinenju naše stranke z drugimi jugoslovanskimi socialističnimi strankami.«

Konec koalijske vlade!

Pod tem naslovom objavlja večerajšnji »Slov. Narod« naslednje:

»Načelstvo JDS je na svoji večerajšnji seji po poročilu svojih zaupnikov v deželni vladi sprejelo predlog na demisijsko celokupne deželne vlade. Ta sklep je utemeljen v dejstvu, da so socialni demokrati, ki so tvorili del koalicije, iz vlade izstopili, in v tem, da se »Ljudska stranka« ne drži dogovora radi medsebojne strpnosti strank ter onemogočuje nadaljnje sodelovanje v vladi.«

Zaenkrat samo beležimo. Dodajamo samo, da piše »Narod« na drugi strani, da se mora »zadeva urediti na novo, in mesto politične pokrajinske vlade naj vodi deželo uradniška«. — Kam plovemo? Ali se ne bodo v kratkem razgrnile pred našimi očmi čudežne stvari, ki bodo pričale, da je meščanskim strankam blagor domovine nad vsem...

Mi se smejemo.

Čitaj »Slovenca« pa izveš stvari, ki jih kot socialist ne smeš nikoli povedati, če nočeš, da te doleti prokletstvo domoljubov, ki bodo kričali na vseh vogalih in pisali po vseh svojih oficijelnih in neoficijelnih listih, da si sovražnik domovine, veleizdajalec, razkolnik, itd. JDS uganja koristolovstvo; njeni zastopniki v vladi korumpirajo javno upravo, protežirajo lastne ljudi, zasledujejo ne-

čedne strankarske namene, itd. itd. Zato boj njim, boj za zdravo, nekorrumpirano upravo.

Pa ti pride »Slov. Narod«, ki ti isti dan, v enakem, če ne še hujšem tonu pripoveduje enake stvari na rovaš klerikalne stranke. V enem samem stavku ti poda dokaj pisano sliko o ljudeh, ki so delali vrtoglave skoke iz 9. do 4. činovnega razreda in slično. Same malenkosti, ki ilustrirajo zgovorno, da gre gospodom le za stvar, zgolj za stvar, za stvar domovine, kajpada, in za nič drugega!...

Ti navadni, »neotesani« zemljan si misliš, zdaj pa pride glasilo prizadete stranke, ki se bo trudilo dokazati, da se je glasilo nasprotni stranke zlagalo, opravičevati svoje ljudi, braniti jih pred neutemeljenimi napadi. Kaj še! Gospodje so drugega mnenja. Če ti očitaš meni to kar veš in ki bi smel povedati, tudi če odgovarja resnici, ti povrnem z enakim denarjem. Povem »otesano in otikan« (pri liberalcih so te besede alfa in omega njihove politične... modrosti) brezobzirno, kar vem po svoji strani o tebi. Ne gre pri stvari zato, da braniš sebe, marveč zato, da dokažeš, da se je nasprotnik pregrešil še vse hujše. Tako vidimo in slišimo od nasprotniku to, kar ne sme »nepokvarjeno« slovensko ljudstvo nikoli videti in slišati od »neotesanih« socialistov, ki so vsi po vrsti zakleti sovražniki domovine, itd. itd.

Za domovino se znajo »žrtvovati« samo meščanske stranke. Sai vidite kako!...

Polemike ne bo kmalu konec. Vsaj tako upamo. Saj bi bilo škoda oropati nenadoma občinstvo take odlične in poštene politične borbe.

Toda, pika! Mi smo neotesani brezdomovinci, ki ne vemo, kaj se pravi... umirati pri Pribičeviću ali pa v 4. činovnem razredu za blagor slovenskega naroda...

In zato: srani nas bdi!

Brzobjavne vesti.

Po svetu.

Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo bo kmalu gotova.

LDU. Pariz, 27. (DunKU.) Reuterjev urad poroča: Mirovna pogodba z Nemško Avstrijo je že skoro popolnoma izgotovljena. Pogoj, ki še manjkalo, se vstavlja naknadno.

ITALIJANSKI SOCIALISTI PROTI MIROVNIM POGOJEM.

LDU. Zeneva, 27. (DunKU.) Italijanski socialistični voditelj Treves

je govoril v italijanski zbornici proti mirovnim pogojem, ki jih pravtako obsoja kakor izstradalci blokado. Ta volja z izstradalci blokado vred je bila birška in nesramna volja. Mir, ki ga sklepa sedaj evropska buržuazija, tira sovražnike v obup. V Versaillesu bodo uničena vsa poročila za mir. Ta nasilni mir vodi z neizgledljivo logiko v novo vojno. Mi socialisti bomo pazno čuvali in branili koristi proletarijata. Svet se bo zopet zavedel in red se bo povrnil, toda le v socializmu in no socializmu.

LISTEK.

Avgust Strindberg:

Bedakova izpoved.

Preložil Fran Albrecht.
(Dalle.)

Kako me je sram. Prva sem morala priznati svojo ljubezen!... Baš v tem hipu mi odpira Gustav roki... in jaz ga bom obela. Sem li odkritosrčna? Da! Zakaj me ni varoval, ko je bilo še čas?

Vsa stvar se zdi kakor roman. Kako se bo končalo? Ali junakinja umre? Ali poroči junak drugo? Ali gresta narazen, ali bo rešitev moralno zadovoljiva?...

Ako bi bila v tem hipu pri tebi, bi te poljubila na čelo s tisto pobožnostjo, s katero poljublja zamaknjenec križ in vrgla bi raz sebe vse, kar je v meni nizkega in neprimernega...

... Je-li to predstava ali se varam? Ali prihajajo samo iz poželenja, te polhelgizne sanjarije, pod katerimi se skrivajo čutne naslade? Ne; ne samo od tega. Želja po razmnoževanju spočetega bitja je postala kompliciranejša in celo pri živilih se razmnožujejo duševne lastnosti potom ljubezni. Torej je telo in duša, ki sta oba zaljubljena, in eno ni nič brez drugega. Da je zgolj telesna ljubezen, čemu

predpostavlja potem ona takšnega slabotnega, nervoznega, bolehaločega fanta, kakršen sem, orjaku, kakor je on? Da je zgolj duševna ljubezen, počemu to hlepenje po poljubu, počemu to oboževanje mojih malih nog, mojih lepih rok, rožnatih nohtov, mojega obokanega čela, mojih bogatih las? Ali jo mar pijanost neneh čutov, ki so vsled razuzdanosti njenega soproga brezmejno razburjeni, navdahnulejo s temi halucinacijami? Mar slutim nemara njen instinkt, da jo moj mladostni ogenj lahko bolj zadovolji nego lena masa njenega moža? Ni več ljubosumna na telo svojega soproga, torej ga ne ljubi več kot ljubimca. Ljubosumna pa je na mojo osebo, torej ljubi mene!

Na obisku pri moji sestri dobim nekoč baronica nenanoma histerični napad. Vrže se na zofo, solze ji lijo iz oči. Vsa je srdita vsled nevednega vedenja soprogovega, ki je odšel ta večer s sestrično na vojaški bal.

Vsa besna od ljubezni me privija na svoje prsi in me poljublja na čelo. Vračam ji — poljub za poljubom! Prične me tikati, naju oklepa tesneje in z vso silnostjo sem jo pozelel.

Tekom večera recitiram Longfellowo pesem »Excelsors«. Resnično giniten po teh lepih verzih, se je dotikam s svojimi pogledi in kakor da je hipnotizirana, odsevala z njenega obraza vse njanse igre mojega lica. Vsa zmedena je videti, čisto vizionarna.

Po večerji pride služkinja z zaprtim vozom ponjo, da jo odvede domov. Na cesti se hočem posloviti. Toda ona mi ukaže, naj stopim prvi v voz in pravi potem dekletu, naj sede zraven kočlaja, vzlic mojemu živahnemu oporekanju. Sama v vozu, sva se molče objela. Čutil sem, kako se krči neno nežno telo pod mojim ustnicami, kako trepeče in kako se mi nazadnje hoče udati. Se sem se zgrozil pred zločinom — čemu bi povzročal zmešnjavo v potomstvu rodbine? — in tako sem jo izročil pri njenih vratih, nedotakneno, osramočeno, nemara ježno.

Zdaj so se razkropili vsi moji dvomi. Jasnno sem videl. Hotela me je zapeljati. Dala mi je prvi poljub, storila je prve korake. Ampak od tega trenutka dalje prevzamem sam ulogo zapeljivca, kajti laz nisem nikakšen »Jožef«, vzlic temu da imam v zadevi časti trdna načela.

Naslednjega dne sva si dala setanek v Narodnem muzeju.

Molil sem jo, ko je prihajala po mramornih stopnicah pod pozlačenim obokom, ko so njene male nožice drobile preko ploščic od žilnatega štuka, ko mi je prihajala naproti, s telesom princeske, odeta v črni, s huzarskimi bortami obšiti žamet. Šel sem ji naproti in jo pozdravil. Kakor paž sem upognil koleno pred njo. Njena pod mojimi poljubi razcvetela lepota je sijajno blestela. Koža njenih lic je bila prozorna; skozi površino se sevala cvetoča kri njenih žil: ta

soha, malone kot kip stare device, se je poživila pod mojim ljubimkanjem ter se ogrela ob ognju življenja. Pygmalion je dahnul v mramor in spočela se je boginja.

Sedla sva pred soho Psyhe, ki je bila zaplenjena v tridesetletni vojni. Poljubljam jo na lica, na oči, na ustnice in smehljaje, vsa v popolni blaženosti sprejema one moje poljube. Zapeljivca igram in improviziram vse govorniške sofizme, vse pesnikove umetnosti.

— Zapustite, ji pravim, ta dom zakonolomstva; bežite iz te omadeževane sobe, končajte to življenje v treh — sicer vas doleti moje zaničevanje. (Tikati vas nočem, ker to bi pomenilo, da vas ponižujem). Vrnite se k svoji materi, posvetite se svetli umetnosti; v enem letu lahko nastopite na odru. Potem ste prosti in živite svoje lastno življenje.

Ona je razpihavala ogenj, razplamenela me in me vsega ogrela. Neverjetna množica besed je bruhala iz mene, ki so vse merile na to, da bi ji izvalil objlubo, naj prizna svojemu soprogu vse. Potem bi midva ne bila odgovorna za posledice!

— In ako stvar slabo poteče, je opomnila. — In ako je vse izgubljeno; ako ne spoštujem vas in sebe, vas ne morem ljubiti. Ste-li mar bojazljivka? Plačila zahtevate in se odtegujete žrtvi! Bodite tako plemeniti kot vaša lepota, osmelite se za ta smrtni skok, pa najsi vas stane življenje. Najsi je vse izgubljeno, da je čast ni! Ako se to nadaljuje, vas zapeljem v

DELAVSKA STAVKA V VARŠAVI.

LDU. Moravska Ostrova, 1. (ČTU.) »Kurier Poranny« poroča, da že nekaj dni stavka v Varšavi 15.000 delavcev v sedmih tovarnah, ker zahtevajo povišanje mezde.

POLJSKA MIROVNA DELEGACIJA PODALA OSTAVKO.

LDU. Moravska Ostrova, 1. (ČTU.) »Naprzod« poroča iz Pariza, da so načelnik poljske delegacije v Parizu dr. Gluski ter delegata Sokolinski in Solkowski podali svoje demisije vsled protestne izjave proti politiki poljskomirovne delegacije, ki išče združitev s Koščakovo vlado.

Češko-poljska pogajanja glede tešinskega ozemlja.

LDU. Praga, 1. (ČTU.) »Kurier Polski« javlja iz Varšave, da se bodo prihodnje dni v Krakovu vršila pogajanja med poljskimi in češkimi zastopniki glede tešinskega ozemlja. Kot zastopniki Poljske se udeležijo porazgovorov Daszynski, Kunicki, Lendz in Wroblewski ter minister Byrka.

BERLINSKE STAVKE.

LDU. Berlin, 1. (ČTU.) Stavka v Berlinu se je poostila, kakor kaže vsi znaki. V prvi vrsti gre za politično stavko. Neka korespondenca poroča, da so železničarsko stavko uprizarili komunisti z denarjem ogrske republike svetov. Vlada je odločena, upreti se z vsemi silami komunističnim pučem železničarjev. Veliko število revolucionarnih načelnikov in komunističnih voditeljev v Erfurtu je bilo aretiranih.

Francoski ministrski svet.

LDU. Lyon, 1. (Brezžično.) Francoski ministrski svet se je v torek zjutraj sestel k sebi, kateri je predsedoval Poincaré, ter je sprejel predlog finančnega ministra Klotza, po kateri se ima ustanoviti poseben kreditni zavod, ki bo z državnim jamstvom nudil prvo kreditno pomoč obrtnikom, industrialcem in trgovcem, ki so neposredno vsled vojne trpeli škodo. Podoben načrt obstoji tudi glede pomoči enako prizadetim kmetovalcem.

FRANCOSKA POSLANSKA ZBORNICA.

LDU. Versailles, 28. (DunkU.) Kakor javljajo jutranji pariški listi, je zbornica včeraj izvolila mirovni odsek. Od 60 članov komisije jih je dobilo 58 absolutno večino. Louguet in Mayeras nista dobila absolutne večine, tako da se morajo za zadnja dva socialna demokratska volitve še enkrat vršiti. Vsi socialistični nosilci, ki so bili včeraj izvoljeni v odsek, so se izjavili z Louguetom in Mayerasom solidarni in so izstopili iz odseka. Druge volitve je zbornica določila na ponedeljek.

BELA KUN PROTI PRODORANJU RUMUNOV.

LDU. Budimpešta, 1. (Brezžično.) Madžarski ljudski poverjenik za zunanje stvari, Bela Kun, je naslovil na predsednika mirovne konference Clemenceauja naslednjo brzojavko: »Poveljnik naše armade Böhm javlja, da so Rumuni ob zori 1. julija prekorčili Tiso in napadli pri Tiszaluczku (?) naše čete, ki so se v zmislu sklenjenega dogovora ravno pričele umikati. Tak rumunski napad utegnete občutno motiti umikanje madžarskih čet. Razen tega pa tudi vzbujajo dvom, da-li bodo Rumuni poslušni

navodilom entente in da-li se bodo ravnali po določbah pogodbe, v kolikor se tičejo njih. Končno silijo taki napadi madžarske čete k protidredbam ter nimajo drugega učinka, kakor da zavlačujejo umikanje. Rumunske čete so razen tega poškodovale telefonske napeljave, s čimer so tudi prekršile najredbe, katere nam je sporočil v svojih brzojavkah gospod predsednik, in ki prepovedujejo vsakršno poškodovanje in plenjenje. Iz navedenih razlogov Vas prosim, da energično protestirate pri Rumunih zoper take kršitve sklenjenih dogovorov, in da zahtevajo takojšnjo ustavitev takih napadov. Prosim tudi, da izposlušate pri Rumunih, da prično nemudoma s pripravi za umikanje. — Ljudski poverjenik za zunanje stvari Bela Kun«.

ČUDNA VEST.

LDU. Dunaj, 1. (ČTU.) »Telegraph« poroča: Ogrski ljudski komisar Kunfi se na svojem begu mudi na Dunaju. Tudi Bela Kun, čigar rodni na se nahaja v Švici in je preskrbljena s potrebnimi milijoni bankovcev v modrem tisku, izdanih po boljševiški vladi (Blaugeld), se pripravljajo na morebitno naglo odpotovanje iz sovjetske Ogrske.

Kompensacije med Nemško Avstrijo in Poljsko.

LDU. Dunaj, 23. (DunkU. — Zakasnelo.) Kompensacijska pogajanja med Nemško Avstrijo in Poljsko, ki jih je svoj čas vodil državni tajnik Zerdik v Varšavi, so bila sedaj na Dunaju zaključena. Glasom dosežanih uspehov pogajanj dobi Nemška Avstrija iz Poljske mesečno 50.000 ton premoga, in sicer na polovico črnega, na polovico pa rjavvega premoga, ki se bo porabil edino za industrijske namene. Dalje bodo uvažali iz Poljske v Nemško Avstrijo bencin, petrolej, plinovo olje, dalje surove kože, zgodnji krompir, jaja, gosi, ribe in konje za klanje. Iz Nemške Avstrije pa se bo izvažalo na Poljsko čevlje, obleke, kemijske in elektrotelne izdelke, kovine, kolarske in papirne izdelke. Upati je, da bosta obe vladi potrdili zaključek dunajskih pogajanj.

Prenevanje dvigovanja denarja iz hranilnic na Dunaju.

LDU. Dunaj, 1. (ČTU.) Državni urad za vojno je izdal naredbo, ki prepoveduje dviganje denarja za poravnavo stroškov za vojnodajatve in odškodnine, nastale vsled vojnih dejavitev. Ta naredba je bila potrebna, ker primanjkuje plačilnih sredstev.

ZDRUŽITEV PREDARLSKE SVICO.

LDU. Bern, 28. (DunkU. — Zakasnelo.) Švicarska državna agencija javlja: Na interpelacijo, kako stališče naj zavzame švicarska vlada glede vprašanja pridružitve Predarlca, je odgovoril šef političnega oddelka, da zavezni svet o tej zadevi še ni sklepal. Predarlici so obvestili zavezni svet, da se je nad 80% volilnih upravičencev izreklo za pridružitve k Švici. Švica zastopa mnenje, da mora najprej mednarodno stališče postati popolnoma jasno, preden se more pečati z zadevo. Gre predvsem za politično vprašanje. Švica ne bo nikoli dovolila, da bi pridružitve Predarlca, dala povod za kompenzacijsko vprašanje. Bistvo pridružitve je v tem, se li more predarlsko prebivalstvo tako prilečiti s švicarskim prebivalstvom, da bi oboji postali ene krvi in enega duha. Ako hočejo Predarlici priti v Švico

samo iz gospodarskih vzrokov, materialno računajoč, da bi našli izhod iz nesrečnega zamašanega položaja, bi jih Švica zavrnila. Kdor hoče priti v Švico, mora storiti to vsled resnega nagnenja brezstranskih in zahrbitnih misli.

Župan Inomosta.

LDU. Innsbruck, 28. (DunkU.) Innsbrški občinski svet je danes ponovno izvolil dosežanega prvega župana Wilhelma Grella in sicer ze devetlet. Imenovani pripada nemški svobodnomiselni stranki. Za prvega podžupana je izvoljen urednik Martin Rappoldi, za drugega pa državni pravdnik Hans Peer (krščanski socialc).

Wilson proti izročitvi Viljema sodišču.

LDU. Saint Germain, 23. (DunkU. — Zakasnelo.) »Chicago Tribune« zatrjuje, da sta Wilson in Lansing absolutno proti temu, da bi cesarja Viljema stavili pred sodišče, ker za to ni pravne podlage in ker ga nočejo napraviti za mučenika. Belgija, ki naj bi bila glavna priča, je svoje želje preklcala, ker ima sama kralja in vsled tega neče na ta način omalovaževati monarhičnega principa. Tudi Francija je proti temu, da bi napravili Hohenzollernce za mučenike. Menijo torej, da bo vsa zadeva usahnila v pesku, ker se ne morejo obsojiti drugi obtoženci, ako izpustijo glavnega krivca.

Brodogradnja za tihl ocean.

LDU. Pariz, 28. (DunkU. — Brezžično.) Iz Washingtona poročajo: Za Tihl ocean se ustanovi posebno brodogradnjo, ki odide med 15. in 20. julijem iz Nampton Road in bo jadrala skozi Panamski prekop proti San Franciscu. Vožnje se udeleži monarhiški tajnik Daniels.

Kaj pa ... zunanji položaj?

JDS in VLS sta si v laseh. Boj se vodi z vso srditostjo. Granitična stavba meščanske koalicije poka na vseh straneh. In glej čudo. Vse kar se je pred tednom dni z vso silo venomer trdilo — takrat je šlo za demisijo socialnih demokratov —, da moramo z ozirom na kritični zunanji politični položaj pozabiti na strankine interese in načela, ne velja več ne za eno ne za drugo meščansko stranko, dasiravno si obe prisvajata absolutni monopol vseh narodnih potreb. Zdaj, ko gre za strankine interese meščanstva ni več govora o nevarnosti domovine, o zunanjem sovražniku, ki preži na naše ljudi in na našo zemljo.

Take reči veljajo le za socialne demokrate, kateri so bili res tako naivni, da so ves čas zatajevali sebe in stranko, da koristijo pošteno pošteti stvari slovenskega ljudstva.

Naivneži! Zato so bili veleizdajalci, zato so ruvali proti državi, zato se je klicalo po prekem sodu. Prav nam je! Saj bi morali znati, da je velikanška razlika med socialistično politiko in ... »domačo« politiko.

Pribijemo.

Pribijemo samo: Ko smo socialni demokrati izstopili iz deželne vlade, smo opravičeno pričakovali, da bo po vseh in povsod veljavni normah sledila takoj našemu izstopu demisijska cele pokrajinske vlade. Ta-

ko smo pričakovali, tako so mislili vsi tisti, ki niso še zreli za »domačo« politiko. Tako pa niso hoteli tisti, ki so zvesti čuvali naše »mlade« itd. države. Za demisijo so se odločili šele potem, ko so dognali, da se da potom »domačo« politiko doseči drugim potom marsikaj ... Konstitucionalni običaji, lepe navade nekdanjih grobih časov? Same malenkosti!

Dnevne vesti.

Rogamus ...

Tistemu, ki nam bo znal povedati, če se je glasilo JDS na nas zaradi tega, ker se ima vršiti svetilni dan invalidov na dan, ki ni »Narodu« po volji, ali pa zato, ker smo povedali odkrito svoje »neotesano« mnenje o takih prireditvah vobče, privedemo iz srca vse prednosti »domače« politike. Kar ni malenkost! Mi bomo izlemoma za svetilni dan le takrat, ko se bo pisca »Narodove« notičice kronalo zaradi njegove nedosežne duhovitosti s lavorjevim vencem iz samega čebulovega perja.

Rogamus ...

O orožnih vajah.

Iz prizadetih krogov nam pišejo s Koroškega. Maja meseca je bilo treba odriniti gotovim letnikom k orožnim vajam. Vsled raznih razumljivih nesporazumov niso niso odzvali vsi že prve dni. In to, kakor rečeno iz povsem razumljivega vzroka. Pozvani so bili namreč oni letniki, ki so bili ves čas vojne po raznih frontah in ujetništvu. Komaj so si preskrbeli službe in delo, že so morali pustiti vse pri miru in oditi ne da bi se jim poskrbelo za to, da po povratu z orožnih vaj dobe zopet isto službo in isto delo. Ko pridemo z orožnih vaj domov, bomo zopet morali cele dneve in morda tedne letati brez posla od vrat do vrat za službami in delom. Za take stvari, ki so za revnega delavca, ki živi od dne do dne, bi se morali že bolj pobrigati. Vse to torej bi se človek koncem koncev dobrovoljno žrtvoval. Niakor pa bi se nam ne zdelo prav, da bi morali z a kazen služiti orožne vaje oni, ki so le za en dan prepozno prišli k svojim četam. Če bi bilo to treba zaradi drugih razlogov, recimo zaradi Koroške, naj se to pove, nikakor pa naj ne bo to kazni. Nadejamo se, da sploh tega ne bo. Saj je tudi to v velikem državem interesu, da so delavci in kmeti pri produktivnem delu.

Cvetlični dan v prid invalidom je določen na imendan kralja Petra I. 12. julija 1919; v kmečkih občinah in industrijalnih krajih ni pričakovati od cvetličnega dneva mnogo uspehov, ker pada ta dan na delavnik, ko je vse prebivalstvo pri svojem delu. Da se tudi ti kraji pritegnejo k sodelovanju, je poverjenišvo za socialno skrb povabilo županstva, župne urade, šolska vodstva, društva in korporacije, da prirede cvetlični dan v nedeljo, dne 6. julija. Kjer pa se namerava prirediti cvetlični dan v prid invalidom v soboto 12. julija, tam se cvetlični dan v nedeljo, dne 6. julija, ne vrši, to je v mestih. V tem zmislu je tolmačiti oklic poverjenišva.

Jugoslovanski legijonarji.

Piše se nam: Zelo smo radovedni kakih dobrot bodo deležni jugoslovanski legijonarji, ki so pometali skoro vsa evropska bojšča, preden

jih je usoda privedla v određeno domovino. Mislimo, da bi se pač spodobilo dati jim vsaj en mesec dopusta na pristojbine, katere so se prej vrnivšim ujetnikom izplačevale. Tudi legijonar rad živi in poje malo kruha. Zato se zgenite, da jim ne bo treba godrnjati. Prepričajte se o njih položaju! Najdete jih tudi v bolnišnici.

Stanovanjska beda.

Sprejeta je odredba, da smejo v ljubljanskem stanovanjskem okolju bivati od sovražnih inozemcev le oni, ki na posebno prošnjo dobe od deželne vlade dovoljenje za bivanje. Vsakdo, ki se hoče na novo naseliti v Ljubljano, mora bo to storiti le na podlagi posebnega dovoljenja. Bivanje in naselitev bode dovoljena le takim, ki morejo iz priznanih razlogov bivati v Ljubljani. O prošnjah bode določal poseben za to sestavljen komite.

Turjski promet.

Ker se je deželna zveza za turški promet in turizmo na Kranjskem razšla, se ustanovi v svrhu prevzetja nadaljevanja in razširjenja njene delokroga »Jugoslovanski generalni komisariat za promet in turizmo v Sloveniji« s sedežem v Ljubljani.

Most čez Dravo pri Velikovem.

Približno 230 m dolgi, leseni most čez Dravo pri Velikovem, ki so ga Nemci pri svojem umiku deloma porušili, se bo temeljito popravil oziroma po večini zgradil na novo s porabo železnih nosilcev na lesenih pilotiranih kozah.

Drobno.

— Veselica v Trbovljah. V nedeljo, dne 6. julija t. l. priredi rokodelski odsek podružnice Unije slov. rudarjev v Trbovljah, veselico na vrtu gostilne gosp. Jakob Božič-a ob 3. uri popoldne. Ker se bo porabil čisti dobiček za tiskovni sklad »Nadpreja« se prosi, kar največje udeležbe. (Op. ured. Pozdravljamo s veseljem sklep trboveljskih sodrugov. Na napade na naš list bodo take prireditve najboljši odgovor.)

— Vseučiliška komisija ima svojo XV. redno sejo v petek, 4. t. m. ob 17. uri v deželnem dvorcu. I. nadstropje, soba št. 77-78.

— Invalidom. Preleti smo: »Ker so nekateri invalidi, letnikov 1890. do 1899., ki so bili pri nadpregledu (superarbitraciji) začasno na dopust odpušteni, mnenja, da niso obvezani odzvati se orožni vaji, oziroma dejanski službi, ako istim poteče dopust na terminu, s katerim je bil predpisan dohod k orožni vaji ali dejanski službi, se pozivljajo s tem vsi invalidi, da se takoj po preteku dopusta javijo pri najbližnjem Vojno-dopolnilnem poveljstvu, kjer bodo glede sposobnosti vnovič zdravniško preiskani. Županstva izdajo takim invalidom poverilnice, da odhajajo k orožni vaji ali dejanski službi. Ta poverilnica daje tem invalidom pravico do brezplačne vožnje po železnicah.

— Občni zbor društva za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice bo v soboto, 12. t. m., ob 6. popoldne v prostorih Elizabetne otroške bolnice s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila. 2. Volitve upravnega sveta. 3. Izprememba pravil. 4. Raznoterosti. Vse člane prosimo, da se udeležijo občnega zbora polnoštevilno, ker se ne bodo člani vabili še posebej. Za upravni svet: Dr. Schuster.

par dneh, bodite prepričani o tem: zakaj moja ljubezen je kakor blisk, ki vas bo zadel; ljubim vas kot ljubi solnce roso ... da jo popije! Torej, brez odloga na šafot! Dajte glavo, a obrnite si čiste roke! Ne mislite si, da bi se kdaj ponizal tako daleč, da bi delil z drugim Nikolii Vse ali nič!

Upirala se mi je navidez. V resnici pa je bilo kot da siplje smodnik na odprti ogenj. Tožila mi je zastran izpadov svojega moža ter mi za las odprla duri v spalnico; že sama misel na to me je vsega razljutila.

On, idijot, tako beraški kot jaz, brez bodočnosti, si dovoljuje luksuz dveh ljubic, dočim ječim in se vijem jaz, mož talenta, plemič bodočnosti, pod žarom svoje razpallene krvi!

Mahoma pa je zaokrenila v drugo smer in me hotela pomiriti, spominjajoč me najinega medsebojnega dogovora: da si ostaneva brat in sestra!

— Ne! Pustiva opasno igro brata in sestre! Bodiva si mož in žena, ljubimec in ljubica! To je edino pravo! Obožujem vas. Vse obožujem na vas, telo in dušo, plave kodre in odkritega duha, te najmanjše nožice na Švedskem, vašo odkritost, vaše oči, ki se izgubljajo v senci voza, vaš opojni smehljaj, vašo belo nogavico in vašo češnjevordečo zaveznico ...

— Kaj?

— Da, čarobna princeska, vse sem videl. In zdaj vas hočem ugrizniti v tisto vzletnico med vaše prsi, v to jamico ljubezni; in obli-

lam vam, da vas zadušim pod svojimi rokami kakor speto zapestnico. V meni je sila božanstva, ako vas poželim. In vi me menda smatrate za slabotnega? Jaz sem namišljen bolnik, ej, kako sem se pretvarjal! Bodite opretni pred tem bolnim levom! Ne hodite blizu njegovi votlini, do smrti vas bo najhujimka! Doli to nepošteno krinko! Mene žela po vas in vas hočem imeti, kot sem vas požel od prvega trenotka. Balja pestuni je vsa tista zgodba o Selmi, moji Finki! ... Laž — prijateljstvo najinega ljubega barona! ... On zaničuje mene, meščanskega potomca, provincijalca, deklasiranca, kakršen sem, tako kot ga, plemiča, zaničujem jaz!

Ta lavina razkritij je, kot se je zdelo, jedva delovala nanjo, ker ni vsebovala nič novega: saj sva že vse vedela, ne da bi si to priznala.

In ločila sva se s trdnim sklepom, da se ne snideva preje, predno ne pove vsega svojemu možu.

Popoldne ostanem doma, pričakujoč poln plašnega nepokoja poročil z bojnega polja. Da bi se raztresel, sem izpraznil vrečo s papirjem in starimi knjigami na tla in brskam in urejam, ležeč na tem kupu. Toda moje misli se ne morejo osredotočiti na to opravilo: okrenil sem se in legel na hrbet; z rokami pod tilnikom, oči hipnotično v sveče uprte, ki gore v mojih štarih svečnikih, se izgubljam v sanjarijah. Žela me po njenih poljubih. Ukvarjam se z načrti,

kako bi jo v najdoglednejšem času zapeljal. Ker je občutljiva in svojevrstna, se je treba vesti pri tem spretno, tako da pride vse kakor samoočebni; ako bi bil neroden, bi lahko vse pokvaril.

Zapalim si smodko in si domišljam, da ležim kje na travniku; zanimivo je, ko opazujem svojo izbico od zdoaj. Vse se mi dozdeva tako novo. Zofa, priča tolikih ljubezenskih zmag, jame spet vzbujati v meni čutnost, ki pa se kmalu izhlapi iz strahu, da ne bi moji smešni polni o časti vsega pokvarili.

Razkrajajoč misli, ki so krotile moje burnost, sem odkril v njih mnogo bojazljivosti in strahu pred posledicami; nekoliko sočutja z možem, ki mu je pretita nevarnost, da si vzgoji tuje otroka; nekoliko studa do nesnažne zadeve; nekoliko resničnega spoštovanja do žene, ki bi je ne maral videti ponižano, majčkeno sočutje z njeno hčerko in bore malo usmiljenja z materjo ljubice, v slučaju da bi prišlo do škandala. Čisto v ozadju mojega bornega srca pa je čista nedoločna slutnja težav, s katerimi bi se pozneje, kdaj oprostil tako priljubljene ljubice.

— Ne, si pravim. Vse ali nič! Njo samo in za vse življenje.

Ko sem tako sanjal, sem čul, kako te nekdo tiho potrkal na duri. Kmalu nato se javi v odprtini pri vratih drobna glava, ki razsvetli mojo podstrešno. Njen poredni smehljaj me iztrga molim papirjem in knjigam in potegne v dra-

žestni objem ljubljene žene. Po celi toči poljubov, ki so glasno padali na njene ustnice, sveže od mraza, sem jo vprašal:

— No, kaj je sklenil?

— Nič! Nisem mu še povedala.

— Potem ste izgubljeni. Bežite pred mano, nesrečnica!

Trdno sem jo držal v svojih rokah in ji pričel slačiti njen huzarski kožušček, okušajoč že vnaprej slast tega zdel nezogibnega slačenja. Vzel sem ji z glave njeno z biseri obsuto pokrivalo in jo peljal na zofa.

— Manjkalo mi je poguma ... je vzklila. Še enkrat sem vas hotela videti, predno bi se vse sesulo, kajti bogve, če se ne bo to končalo z ločitvijo ...

Zaprli sem ji usta, postavil mizico predno ter prinesel iz omare steklenico dobrega vina in dvoje kozarcev. Zraven sem postavil košaro, polno rož, in dve goreči sveči: vse je bilo kakor altar. In za podnožnik sem ji del staro neprecenljivo veliko izdajo Hans Sachsa, z Luthrovo podobo na platnicah, s pozlačenimi zaponkami. To izdajo sem si izposodil v kraljevi knjižnici.

Natočil sem vina, odtrgal rožo in jo vsaknil v plavo goščo njenih las. In ko sem ji nazdravil in napil najini ljubezni ter omajil svoja usta z vinom, sem pal pred njo na kolena in jo molil:

— Kako ste lepi!

(Dajte prihi.)

— **Zazidava bivšega vojaškega oskrbovališča v Ljubljani.** Z navedbo je potrjen v zmislu § 81. obč. reda za mesto Ljubljana sklep mestne občine Ljubljanske za delno odprodajo sveta bivšega vojaškega oskrbovališča ljubljanski kreditni banki.

— **Lastni dom.** Za stavbeno zadružno »Lastni dom«, katerega se je ustanovila v Ljubljani za namenom, da preskrbi svojim članom ceno lastna stanovanja, se priporoči osrednji vladi več pobliže podkrepitvenih predlogov, katerih ugoditev naj omogoči delovanje in uspeh te zadruge.

— **Zdraviliški dom na Bledu.** Odobrila se je po strokovnjakih dogana potreba popravila in nabavo sredstev za zdraviliški dom na Bledu, ki je bil po avstrijskem in nemškem vojaštvu opustošen.

— **Osebnosti.** Izstop gradbenega svetnika inž. Jana Čepka in izstop gradbenega komisarja inž. Fr. Mareka iz državne službe se vzame na znanje. Prihodi se predloži za kaznijo vdovščine in posmrtnine četrti Ani Adamitsch, vdovi po okrajnem tajniku v pok. Josipu Adamitschu.

— **Invalidni shod** se je vršil preteklo nedeljo v Celju. Predsedoval mu je Kočtomaj Fran, ki je povdarjal potrebo organizacije vojnih invalidov in skupnega delovanja za zboljšanje stanja invalidov. Govoril je g. Mežnarič Ivo. Po shodu se je vršila odbojna seja. Vendar so se enkrat združili invalidi! Vsi za organizacijo in organizacija za vse!

— **Roditeljski sestanek na IV. mestni šoli** se je vršil pri zelo obilni udeležbi staršev v ponedeljek, dne 30. junija t. l. Šolski zdravnik g. dr. M. Rus, je poučil navzoče v polju in obliki o vplivu alkohola in higijeni, socialnih in pekarnih ozirih. Po dolgem, pa vendar zanimivem predavanju so se matere oglašale, da na nadaljevanje, ker bi va rade se poslušale. To je znak, da je g. predavatelj ubral pravo steno in da je obvladal povsem predmet predavanja. Dosegel je popoln uspeh, tako da je gotovo vsak navzoči sklenil: Ne, molim ne bo pijanec; moja hči ne bo pijanica! To pa je bil namen g. doktorja. G. doktorji bodi tedaj izrečena javna zahvala na njegovem trudu, da bi na ta način pripomogel naši Jugoslaviji do krepkih, krepostihih, zdravih in jakih državljanov. Starši, ki so bili pri predavanju, so svojo hvaležnost izrazili z živahnimi plaskanjem ob koncu predavateljevega govora.

— **Pogreša se že od marca meseca** Ruzelj Avgust, ki je odšel od doma z dveletnim sinčkom. Napram nekaterim se je izjavil, da odide v Afriko, kar je pa pri sedanjih razmerah nemogoče. Ruzelj je velike in močne postave, blond las in pristrizženih brk, star 36 let. Kdor bi vedel kaj o njem, se naproša da sporoči na naslov: Ana Ruzelj, Loke št. 240, pri Trbovljah.

— **Samomor in ne umor.** Z ozirom na petkovo poročilo v listih glede dozvednega umora na Selu št. 50 se poroča, da se je po sodno-komisiljskemu ogledu dognalo, da truplo ne nosi nikakih poškodb ali sledov kake sile nego znamenje strangulacije. Sklepati je tedaj, da je izvršila Ivana Šustešič samomor naibžve v obupu, ko se je njenega moža radi neke tarvine zaprla. Tudi v ostalem vse policijske poizvedbe kažejo na samomor. Umor se je sklepal prvi hip iz razloga, da je bilo okrog trupla velika luža krvi, katero je ranika, kakor se sedaj dozdeva, bruhal.

— **Aretacije.** Dne 30. junija t. l. je policija aretovala 22-letnega brivskega pomočnika Josipa S. iz Vardžina in 16-letnega Rudolfa Z. iz Ljubljane, ker sta v nedeljo zvečer, spremljajoč neko 19-letno dekle domov, isti storila silo in jo je prvovala vedno spolno rabiti. Gre za slučaj posilstva v zmislu § 125 kaz. zak. Ob enem ji je zmanjkala tedaj vsa gotovina v znesku 106 K. Josip S. pa je priznava tatvino 5 K. Dekle ima tudi ne obleki, ki je pomazana in raztrgana nad 400 K škode. Oba storila se je izročilo sodišču.

— **Zastopništvo Nemške Avstrije** v Ljubljani se nahaja od 5. t. m. na Turjaškem trgu št. 4. II nadst.

— **Tedenski izkaz nalezljivih bolezni** v ozemlju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani od 13. do 21. junija 1919. Skrlatica (Skarlatina). Oboleli so: Litjski okraj: občina Litja 1 oseba. Ljubljana mesto 1 oseba, 1 oseba umrla iz zunanje občine. Ljutomerški okraj: občina Radgona 2 osebi. Davica (Diphtheria). Celjski okraj: občina Sv. Ema 1 oseba. Radovljanski okraj: občina Lesce 1 oseba. Jesenice 1 oseba. Trebušni tifus (Typhus abdominalis). Ljutomer 1 oseba. Koze (Variola). Celjski okraj: občina Tcharje 2 osebi. Kranj-

ski okraj: občine Oseltca 1 oseba. Zmurec 4 osebe, 1 umrla. Trata 1 oseba. Žiri 1 oseba. Ledenica 1 oseba. Konjiški okraj: občine: Žice 1 oseba, 1 umrla. Drezavas 5 osebe, 1 umrla. Litjski okraj: občina Kresnice 5 osebe; Ljutomerški okraj: občina Radoslavci 1 oseba; Ptujski okraj: občina Domačka gora 1 oseba; občina Sv. Lovrenc v Slov. goricah 1 oseba umrla; občina Vel. Nedelja 1 oseba.

Za srbsko siročad

LDU. Split, 1. (DDU). Iz Kotora poročajo, da se je vršila tam v nedeljo sijajna zabava za srbsko siročad. Zabave se je udeležilo zelo mnogo občinstva. Prebitka je 80.000 kron.

Novice iz Maribora.

Mariborski nadobitčeviči. V »Mali Novicah« 28. t. m. hvali Žebot našega g. pol. komisarja. No, to je stvar njegovega okusa, svedba bi lahko še pridjati, da ima svoje zasluge tudi vojaška policija, torej ne gre vse v slavo dr. Senekoviča.

Veseli nas pa vsekakor, da nam g. Žebot priznava učenjaka v naši stranki. O tem doslej še nismo nič vedeli, a zdaj saj lahko rečemo, da imamo človeka, ki vsaj dosega učenost in intelekt g. Žebota, katerega se na lastnih shodih ljudje bojijo, čes, zdaj nam bo spet žvekal ta Žebot.

Da smo g. učenjaku Žebotu neprijetni konkurenti, to že verjamemo, ne samo zato, ker snubimo tudi Nemce, ako so pravi socialisti in ne šovinisti, marveč tudi zato, ker mu hodimo tudi marsikje na deželi v njegovo nekdanjo željnik.

Sicer pa bodete tudi Vi še snubiti kake stare terjatke. Takrat Vas bomo opozorili na Vašo čisto narodnost oziroma šovinizem; kajti če kdo trdi, da se ime Marburg sploh ne sme več rabiti, dasi je Maribor nastal iz Marburg, potem meji tako besedičenje po psihozi. — Učenjak II.

Dosednosta »Male Novice«, ki služijo v zabavo tudi nam, pišejo o samomorih iz narodne blaznosti, in sicer z ozirom na to, ker je več Nemcev v Alzaciji iz žalovanja, da je prišla Alzacija pod Francosko, izvršila samomor. Da je kdo pri nas, recimo v Gorici, storil isto, bi gosp. Žebot rekel, da je storil to iz globoke narodne potlosti in povzdigoval bi ga v nebesa kot narodnega mučenika.

Ker pa gre v tem slučaju za Nemce — ti govori o narodni blaznosti! Pojimo se, da se g. Žebotu ne zmeša iz samega narodnega navdušenja. Zato bi nam bilo. Torej le malo več pameti in usmiljenosti! Vse za vero, dom, cesarja!

Invalidi na Štajerskem.

Zveza vojnih invalidov za slov. Štajer priredi v nedeljo, 6. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v Mariboru (»Narodni dom«) shod vojnih invalidov. Ob enem se ustanovi podružnica ter izvoli v to svrhu odbor.

Invalidi! Udeležite se pomoštevno shoda, ker je to v vašem eminentnem interesu. kajti zadnji čas je, da se organizirate ter izboljšate vaš žalostni položaj.

V vseh državah se si invalidi ustanovili svoje organizacije. Stori-tudi mi svojo dolžnost, ker tudi mi jo nujno potrebujemo. Veliko nas je nesrečnežev, ki smo potrebni pomoči.

Ob enem naznanjamo mariborski javnosti, da se bo v prid organizaciji ter ustanavljanju se podružnice pobirala prostovoljna darila. — Centralni odbor.

Važno kulturno vprašanje.

(Konec.)

Ljudje božji, dokler bomo čakali, da bo naredila samo šola vse, toliko časa — z ozirom na razsodnost mase — ne bo pravega razuma. Glavna opora šole je moderno razvita literatura za mladino. Dvomimo pa, da bi se mogla dvigniti ta na ono stopinjo, na kateri jo videti želimo, brez državne podpore. Država sama bi naj vsako leto razpisala nagrade za primerna dela. Uverjeni smo, da če bi posegla država vmes, bi nam vstala v doglednem času tako lepa mladinska literatura, da bi nas zavidal za isto marsikateri velik kulturni narod. Samoposebi pa se ume, da brez stroge, a objektivne kritike, to ne bo šlo; zakaj ne želimo si literarnih del kot gob po dežju. Ljubši nam jih bo malo, a tista naj bodo taka, da bo res vsako zase umetnina trajne literature vrednosti. Ne oni, ki zna otročje pisati, le mladinski pisatelji, temveč to je le oni, ki zna pisati tako, da se razvnameta ob njegovem spisu otrokova duša in srce. Da tega ne morejo same do-

vesti, pesmi in fraze, je iz naših dosedaj povedanih besedi razvidno, tako menimo, dovolj jasno.

Zavedamo se, da take literature ni mogoče ustvariti brez noč; zavedamo pa se tudi dejstva, da je nikdar imeli ne bomo, če je ne bomo začeli gojiti. Nekoliko tozadevnega blaga o kakršnem smo pisali dosedaj, imamo raztresenega po različnih domačih literarnih delih za mladino. Treba bi ga bilo zbrati in ponuditi mladini v ličnih knjižicah. No, in če bi ga ne nabrali dovolj doma, našli bi ga tudi pri Hrvatih, Srbih itd. Obstati bi ne smeli niti pred čisto tujino blagom; zakaj tako malenkostni ne smemo biti, da bi iskali samo svoje kulture, kot so jo Kitajci za svojim zidom. Gre se ob kulturi za človeštvo in ne samo za ta in oni izvoljeni narod; in zaradi tega bi iskanje dike v jajcu, ne bilo umestno.

Zdi se nam, da smo podali s tem knjižnični komisiji dokaj momentov, katerih bi se naj domislila ob čiščenju šolskih knjižnic, ko dojde — in če dojde — dan čiščenja. Objednem smo ji dali ta in oni migljaj za presojevanje novih del; zakaj mnenja smo, da bi taka knjižnična komisija, kakršno smo zamislili v začetku našega razprave, tudi lahko odločevala, če je delo za šolsko knjižnico dobro ali ne. Nekaj dobrega bode našti v naših izvajanjih tudi uredniki časopisov za mladino. Najbolj veseli pa bomo, če se bo tega in onega našega nasveta domislil — in ga tudi upošteval — ta in oni mladinski pisatelj. Nismo domisljavi: in zaradi tega naj misli, kdor bere ta naš sestavek, da je bil naš glavni namen samo ta, sprožiti korak do rešitve važnega kulturnega vprašanja.

Ob koncu samo še to-le: Knjižnica in knjiga ostaneta mrtvi, dokler jih ne zna mladina uporabljati in brati. Tega pa se navadi mladina samo v čitalnici, pod spretnim vodstvom učiteljevim. Ob reformi vzgoje, pouka in dela v osnovni šoli smo omenili med drugim tudi šolsko dvorano. Tam smo omenili, da bi bila ta dvorana zelo pripravna za čitalnico. Tu bi naj zbiral učitelj mladino krog sebe in jo navajal, kako se dela izposojanje, in kako jih je treba čitati, da preide bogati zaklad v človekovo dušo in srce. V čitalnici naj izpozna že mladina, da čitalnica ni prostor za samo preganjanje dolgga časa, temveč, da je ona hram, v katerem si človek lahko izpopolni svoje znanje v pošolski dobi. Če bi si segle tako v roko: šola, knjižnica, literatura za mladino in čitalnica, pa nas ni prav nič sirah trdit, da bi že tekotom enega rodu dospela razsodnost mase naroda do toliko viška, da bi ga bila vesela domovina in vsi oni, ki jim je domovina nekoliko več, nega samo molzna krava in torišče, na katerem prodajajo lahko izvoljenci sreče modrost, o kateri sodi naš veliki romar, da ima svoj sedež na dolgem leziku in ne v močganju.

Pomoč alkoholikom in njih svojem!

Alkoholizem je socialno zlo, v dvojnem pomenu besede. Prvič zato, ker to ni le bolezen posameznikov, marveč človeške družbe kot take in drugič, ker se da ta bolezen ozdraviti edino le s socialnim delom, ki ga ne morejo vršiti samo posamezniki, marveč se ga mora oprejeti po svojih organiziranih in najmočnejši družabni organizem država.

Naša javnost vidi v pliancu brezčastnega in delomrznega človeka, ki bi lahko opustil brezumno uživanje alkohola, ko bi le hotel. Alkoholizem je po njenem mnenju le privatna zadeva vsakega posameznega in zato se ne briga veliko zanje.

Ta sodbja je krivična. Med skrbstvom za slepe, gluhome, pohabljen in letične ter skrbstvo alkoholikov obstoji važna razlika. Medtem ko prvi prosijo pomoči, je drugi največkrat odklanja, ker ne vidi, ali počelo videti svoje nesreče in nesreče svoje družine. Alkoholika je treba učiti, da spozna svojo bolezen, vzglediti mu je treba voljo k rednemu in zmernemu življenju. Izpodbiti se mu mora dobra vera in zaupanje v pilske tovariše, ki ga odtegneta družini in dostojnemu družabnemu življenju.

Da pritegne te naloge svoj delokrog — kamor tudi po vsej pravici spadajo — ter jih po svojih močeh kar najpopolneje reši, je deželna vlada za Slovenijo z naredbom z dne 22. maja 1919 ustanovila pri poverjenstvu za socialno skrb poseben Protialkoholni oddelek. Ta oddelek skrbi za alkoholike in člane njihovih družin med drugim:

a) kot posvetovalen in posredovalen organ,

b) s tem, da skrbi za pravno varstvo družinskih članov alkoholikov, zlasti otrok in

c) za zdravljenje alkoholikov. V interesu javnosti je, da vsi dobro misleči podpirajo urad, ki upravlja socialno skrb alkoholikov. V Ameriki, Angliji, Švici, Nemčiji, Belgiji itd. vzdržuje zasebna človekoljubnost že več let s prav lepimi uspehi nad 400 takih uradov. Tudi pri nas bi bilo nujno potrebno, da se javnost zainteresira za naloge, ki jih ima državni protialkoholni urad, ker bo mogel edino le tedaj, doseči željene uspehe, ako ga bo občinstvo v njegovem delovanju primerno podpiralo. Zato hote podpisani urad v naslednjem opozoriti na svoj delokrog, da bo vsakdo vedel, kdaj naj se obrača nanj.

Protialkoholni oddelek nastopa predvsem kot posvetovalen in posredovalen organ, za alkoholike, člane njihovih družin, kakor tudi za prijatelje treznosti. Žene, otroci, bližnji sorodniki in prijatelji, ki bi radi pomagali revežu, vdanemu alkoholu, ter ga pripravili zopet k treznemu in rednemu življenju, naj se zglašijo pisмено pri tem uradu za svet in morebitno pomoč. Ta urad ima nalogo posredovati v sporih med alkoholikom in njegovo družino, da se poravnajo na lep način brez hrušča in trušča, brez sodnije in brez nepotrebnih stroškov. Stranke, ki se iz umljivih razlogov sramujejo iskati v teh zadevah, kje drugje pomoči, se pri tem uradu lahko zaupno zglašijo, ker ostane njihova zadeva tajna.

V slučaju, kjer posredovanje ne bi uspelo ter so družinski člani, zlasti otroci alkoholika potrebni posebnega pravnega varstva, jim bo Protialkoholni oddelek tako varstvo preskrbel in zagotovil. To velja zlasti za mladoletne otroke, ki so v nevarnosti, da jim njihov oče, ali mati, ki sta vdana alkoholu, napravita vse premoženje, tako, da za njihovo vzgojo ne bi ostalo potrebnih sredstev. Zato bo ta urad na zahtevo izposloval, da se postavi takim otrokom dober varnik, oziroma da se oddajo v primerno vzgojevališče. Ravnotako se bo na zahtevo poskrbelo, da se postavi alkoholik — zapravilivec pod kuratelo. V interesu svojcev alkoholikov bo ta urad posredoval, da prepreči ločitev zakonskih, ali na izrecno željo žene oziroma moža, da isto pospeši.

Enako bo protialkoholni oddelek posredoval tudi, da se pogodbe skle-

njene v pilanosti razvejavijo, kotkor je to v okviru zakonitih določil možno.

V delokrog tega urada spada nadalje posredovanje, da se delavniške alkoholi vdanose osebe, spravilo v najboljševalno oziroma po potrebi tudi v prisilno delavnico.

Važna je tudi naloga protialkoholnega oddelka, da skrbi za zdravljenje alkoholikov. Ta točka oddelka zdravljenje doma s tem, da se odpravi iz alkoholikove hiše ves alkohol, da se družinski člani alkoholika poučijo, kako da morajo vplivati na slednjega z zgledom ali na kak drug način, dalje s tem, da se pivcu v prostem času pomaga do primernega dnevnega razvedrila ter se tako odtegne priliki za pilančevanje. Drugo pa spada tu sem oddaja alkoholikov v zdravilišče. Dokler se ne ustanovi za alkoholike posebno zdravilišče, bo to treba za zdravljenje le vrste pacijentov ustanoviti vsaj pri eni izmed že obstoječih bolnišnic poseben oddelek.

To je kratko delokrog na novo ustanovljenega Protialkoholnega oddelka, kolikor se tiče neposredno alkoholikov in članov njihovih družin. Ker je alkoholizem brez dvoma naš največje narodno zlo, je gotovo dolžnost vsakega poštenega Slovenca in Jugoslavana, da po možnosti sodeluje pri delu za treznjenje našega naroda. Ako pa kdo ne more ali noče pri tem sodelovati, naj vsaj ne ovira pri delu onih, ki vrše v tem oziru svojo narodno dolžnost.

Protialkoholni oddelek bo verjetno ništvu za

Iz stranke.

Shod kovinarjev prizadetih tovarjen z dnevnim redom: Mezdno gibanje se bo vršil v nedeljo 6. t. m. ob 9. uri dopoldne v Mahrovi hiši. Polnoštevilna in točna udeležba dolžnost!

Politična šola v Spodnji Šiški se zopet vrši danes v četrtek — 3. t. m. — ob pol 8. zvečer v ljudski šoli. Sodruzi, sodružice! Obiskujte jo kar v največjem številu, ker je treba, da se v osnovnih naukih socializma poglobimo ter jih razumemo. Predavanje sodruga F. Uratnika so zelo zanimiva in poljudna. Vsak sodrug, ki si hoče razširiti svoj politični nivo, bi moral obiskovati politično šolo. Tu se razgovorimo tudi o dnevnih vprašanjih.

Diskuzijski večeri.

Krajevna politična organizacija J. S. D. S. Ljubljana, je pred kratkim časom vpeljala diskuzijske večere, na katerih se razpravlja o vseh perečih dnevnih vprašanjih naše politike. Dosedaj se je obravnavalo o predmetih: strankin davek in politična taktika. Spored prihodnjih večerov bo vsakotedensko v »Naprej-u« pravčasno naznanjen. V kolikor ne bodo razmere preprečevale, se bodo vršili ti večeri redno vsaki četrtek v veliki dvorani Mahrove hiše.

S temi diskuzijskimi večeri smo napravili trdno podlago za politično vzgojo naših sodrugov in odpravili velik nedostatek naših političnih organizacij: pomanjkljivo strankarsko zavednost in politično zrelost naših sodrugov, kar je predstavljalo glavno zavoro nezadostnega organizatoričnega dela s strani posameznega člana organizacije. S temi diskuzijskimi večeri smo pa tudi napravili početni temelj delavske visoke šole. Do jeseni bomo nadaljevali z diskuzijskimi večeri v tem gori omejenem okvirju, in v jeseni hočemo te večere postaviti na širjo podlago

in višji nivo, dokler ne bodo dane podlage in možnosti, da preustrojimo te večere v stalno, organizirano šolo z natančno orisanim programom in jasnim ciljem.

Vspleh teh večerov in s tem vsega nadaljnjega programa je pa odvisen od mnogobrojne udeležbe sodrugov. Glavno važnost diskuzijskih večerov polagamo na število in kakovost vprašani, po katerih se seveda ravna potem tudi število in kakovost odgovorov. Čim več vprašani, tem več odgovorov in v vsakem odgovoru bo ležal kristal korist za vse udeležnike. Zato apeliramo na vse sodruga, da se mnogobrojno udeležijo teh večerov in predvsem, da tudi vprašujejo in ne samo poslušajo. S tem tudi večbamo govornike, katerih nam tako primanjkuje. Iz učencev bodele postali učitelji, iz učiteljev — mojstri in krementisti značaj! Zato na delo in magari tudi z žrtvami, saj gre za ugled in procvit naše politične organizacije, ki naj bo vsem drugim v bodočnosti vzgled!

Krajevna politična organizacija Ljubljana.

Strokovno gibanje.

Sestanek krojaških pomočnikov se bo vršil v petek, 4. t. m. ob pol 8. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma (kegljišče). — Sestanek je zelo važen; polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

Krojači! Delavci krojaške obrti se nahajajo v mezdnem gibanju, zatorej ne potujte v Ljubljano.

Vestnik »Svobode«.

Celje. V nedeljo, dne 29. junija se je vršil v Celju izvanredni občni zbor podružnice »Svobode«, na katerem so bili izvoljeni sledeči sodruzi in sodružice v odbor: Marn Jožef, predsednik; Leskovšek Alojzij, namestnik; Marjica Esih, tajnica. Kosič Franc, blagajnik; Šarlah Tina, namestnica. Odborniki: Mlaker Mirko, Böhm Ciril, Cetina Milan, Marn Anica, Kosič Milan, Brezovšek Martin; predsedniki: Knez Ivan, Hrastnik Valentin; za arhivarija: Brezovšek Martin, Bertot Angela. Novemu

odbora želimo da neumorno deluje v procvit podružnice.

Proračun države SHS in socialna demokracija.

Kot brošura je izšel govor sodruga Antona Krstana v belgrajskem »Narodnem predstavništvu« dne 28. maja 1919 proti proračunu. Državna vlada je zahtevala v svoji predlogi o dvajsetih milijardah kron za mesec maj, junij in julij. Sodrug Krstan je v imenu socialističnega kluba govoril v proračunski debati proti proračunu.

V svojem obširnem, zelo dobro zasnovanem govoru, je pojasnil vse vladno in parlamentarno delovanje, ki je tako, da ne morejo socialnodemokratski poslanci izreči vladi zaupanja.

Govor je zelo zanimiv in brati bi ga moral vsak jugoslovanski državljan. Brošura stane 1 krono in se naroča pri upravi »Napreja«. — Kdor hoče dobiti pravi vpogled v gospo-

darske in politične prilike naše države, mora čitati to veleslanino brošuro!

Iz Slovenije.

Ruše nad Mariborom.

Tovarna za dušik v Rušah strašno slabo plača delavce, zlasti one, ki imajo delati pri peči, kjer vsled vročine in žganega prahu strašno trpijo, tako da se večkrat kdo obnemogel zgrudi. Tista črna kava — celo brez sladkorja jim nič ne pomaga, prosimo g. obrtnega nadzornika, da posreduje zlasti za te a tudi druge delavce. Življa so vedno dražja, torej tudi pogodba za ono 30% povznanje ne more več veljati. — Mislimo da bi se dalo delo pri peči, zlasti zgoraj, drugače urediti, zlasti pa, da bi se prah kako odvajal in delavci pri peči naj bi delali samo po 6 ur na dan, ker je pri takem delu res nemogoče zdržati celih 8 ur. Pljučni katar oz. jetika sta neizogibne posledice. In kako naj živi cela družina s 15 kronami? Ženske naj se po možnosti izklučijo od težkega dela, sicer pa se jih plača enako kakor moške. —

Tovarna za železne izdelke, Woschnag se ne drži 8 urnega dela; tu se dela celo od 4. ure jutraj do 10. ure zvečer. Seveda je potem to miloščina, če kdo zasluži 30 do 35 kron.

Koliko časa pa more človek delati tako nečloveško delo? Tam fabrikant uničuje svoje delavske moči! Ženske pri njemu delajo kovaško delo!

Poklicani faktor, stopi v Ruše in pogled!

Predavanje. V nedeljo, dne 29. t. m. je prof. Iv. Faval, predaval v šoli o socialnih teorijah; polnoštevilno zbrano delavstvo mu je z zanimanjem sledilo, zlasti ko je govoril o današnjem boju med kapitalizmom in socializmom.

Pragersko.

Ker ne moremo trpeti človeka, ki je zahrbtn in hinavski, napišemo tu par vrst o nekem prožnem čuvaju M. Ta človek nosi vsako malenkost na nos prožnemu mojstru in hoče nadzirati prožne delavce, kar seveda nikakor ne gre. Prožne delavce bo že delovodja nadziral. Torej povemo mu, da sekiranja in zahrbtnosti prožni delavci ne bomo več trpeli. To naj zadostuje za enkrat!

Zahvala.

Brezobzirno kosi smrt v vrstah proletarcev. Umrl nam je v Pragerskem naš vrli sodrug Brenkovič. Pogreb se je vršil 23. t. m. Obilno ljudstva ga je spremlilo k njegovemu grobu in s tem pokazalo, kako je bil pri vseh priljubljen. Gospod postajenec je govoril krasen nagrobni govor in se v imenu vseh poslovlj od drugega ranikega. Pevsko društvo je zapelo žalostinko. Sodrug Brenkovič je bil vrli sodrug in je vedno vstrajno deloval v politični kot strokovni organizaciji. Slava njegovemu spominu! — Tem potom bodi vsem cenjenim osebam, ki so ga spremlile k zadnjemu počitku, izrečena najiskrejša zahvala.

Vrhniška.

Da se vrhničanom ne bo moglo kdaj očitati, da se niso borili za Jugoslavijo, je bilo potreba dveh sodrugov, katerih eden je tri leta prebival v jugoslovanski legiji in se bil na macedonski fronti, drugi pa v Albaniji. Mlad mož je, resen in izkušen, nesebičen in ne mara čestitke. Ker je pa tudi precej izobražen in sposoben, ima upanje, da bo s tem kaj napredoval, ko bo mir. Da bi mu narodna domoljubnost kaj pomagala vsled priporočil zaslug, ni verjetno, ker se ta domoljubnost le markira. Vesel pa bo, ko bo vpoštevan le toliko, da bo pred jeziki imel mir, ne pa preganjanje, za kar nekateri vrhniški »boljši« rodoljubi znajo skrbeti. Drugi je pa stromak. Bolan in reven, ima kopico otrok, pa niti tistih par kron uboge podpore za ženo in otroke ne dobi iz Ljubljane, četudi se nanjo zanaša že pol leta.

Iz vrhniške okolice

nam piše vdova v vojni padlega moža s petimi otroki in brez vsakega imetja, da potrpežljivo čaka na podporo že pet mesecev. Kaka poštast je tu vmes, da se ne rešijo podrobne prošnje že skoro pol leta? Draginja nezvestna, stradanje nepopolno. Po Avstrijo so nosile ženske jatca in kako malenkost v Ljubljano, da je bila prošnja prej rešena, zdaj jih pa ne, ker menimo, da gre v Jugoslavijo po »postavi«. — Po postavi nas nečeto menda izgladovati, ker se jim sedaj, še ni treba brigati za naše glasovnice! — Hočemo pojasniti in rešiti prošnje!

Novosti z državne železnice.

Preleli smo: Na državni železnici se je vsem uslužbenecem prepovedalo, nositi rdeče znake ali kokarde na čepicah. Ta odredba se nam zdi smešna, zakaj mnenja smo, da se socialisti vsled tega še ne bomo poskrili in da bi bilo ravnateljstvo pravzaprav upravičeno dajati take odredbe šele, kadar ne bo treba, da si sami kupujemo obleko in da hodimo raztrgani okrog. Brez stanovanj smo in slabo plačani, zato mislimo, da bi bilo bolj pametno, da se bi zanimali za to, pa ne za rdeče znake! Sicer pa je taka stvar tudi značilna, ali ne?

Najnovejša poročila.

RUMUNIJA PRIZNALA NAŠO DRŽAVO.

LDU. Bukarešta, 1. (RDU-Dacia). Rumunska vlada je priznala kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev kot neodvisno in suvereno državo.

POMANJKANJE V BUDIMPEŠTI.

LDU. Dunaj, 2. (ČTU.) V Budimpešti je strašna lakota. Na tisoče ljudi zapušča mesto. Cele karavane potujejo proti Zahodni Ogrski in avstrijski meji.

PREHRANA AVSTRIJE.

LDU. Bazel, 2. (ČTU.) »Baseler Nachrichten« poročajo iz Pariza, da je komisija za prehrano Avstrije končala svoje delo. V poročilo za plačilo dobav mora Avstrija rekvirirati zlati in srebrni denar in vrednostne papirje od privatnikov; razen tega bodo zahtevali, da Avstrija zastavi svoje državne gozde.

FRANCOSKA POSLANSKA ZBORNIKA.

LDU. Saint Germain, 2. (ČTU.) »Noue Frele Presse« prinaša vesti pariških listov o seji zbornice, v kateri je Clemenceau predložil mirovno pogodbo. V zbornici je bilo vse tiho, ko je stopil v dvorano Clemenceau v spremstvu vseh ministrov in državnih podtajnikov. Ko je Deschanel v svojem nagovoru pozdravil Alzacijo-Loreno, so vsi poslanci skočili s svojih klopi in ploskali. Ko je govoril o mrtvih in rekel, da so francoski vojaki večji, kot jih je poznala zgodovina, je vzklikelo brezmejno navdušenje. Nato je ginja govoril Clemenceau in rekel: Vodili bomo ta mir, kakor smo vodili vojno, z voljo, katero nič ne bo moglo upogniti.

KOALICIJA PROTI RUMUNSKI LIBERALNI VLADI.

LDU. Bukarešta, 1. (RDU.) Dacia. Kakor se poroča iz krogov opozicije, so se vse opozicijske stranke združile proti liberalni vladi, kateri načeljuje Bratjanu, ter so trdno odločene, strmoglaviti njegovo vlado.

ANTONESCU RUMUNSKI POSLANIK V PARIZU.

LDU. Bukarešta, 1. (RDU.) Dacia. Bivši rumunski minister pravogodja Viktor Antonescu, ki je določen za rumunskega poslanika v Parizu, je že došel v Pariz ter nastopil svojo službo.

BANČNA STAVKA V BUKAREŠTI.

LDU. Bukarešta, 1. (RDU-Dacia). Stavka uradnikov Narodne banke traja še vedno. Minister za notranje stvari Narsescu se pogaja s stavkujočimi.

MAJOR KUCLER OBSOJEN NA SMRT.

LDU. Ruščuk, 1. (RDU-Dacia.) Vojno sodišče v Sofiji je obsodilo na smrt na večalnih bolgarskega majorja Kucierja, ki je za bolgarske okupacije moravske doline v Srbiji zgrešil nečuvna grozodejstva na prebivalstvu. Obsojenec je hlimil slabomnost, toda komisija izvedencev ga je spoznala za normalnega.

PLEBISCIT V VZHODNI GALICIJI.

LDU. Lvov, 1. (ČTU.) Poljski listi poročajo, da je svet petorice vprašanje Vzhodne Galicije rešil tako, da se morajo v ozemlju od Sankov do Črnovic razorožiti poljske in ukrajinske čete ter da bo po preteku enega leta odločil plebiscit pod vodstvom ententnih funkcionarjev.

ZA DVIGNJENJE POTOPLJENIH NEMŠKIH LADIJ.

LDU. Kopenhagen, 2. (ČTU.) »Times« poročajo, da je poslala angle-

ška admiraliteta prvovrstne tehnike v Scapaflow, da bi poizkusili dvigniti potopljene nemške ladje. Gre za zadnji tak poizkus, ker so bili vsi dosedanj brezuspešni.

To in ono.

Esperanto in »Zveza narodov«. Britski esperantisti so poslali Lloyd Oeorgu in vsem članom mirovne konference predlog, da naj se sprejme mednarodni pomožni jezik »Esperanto« kot občevelni jezik »Zveze narodov«. Tudi francoski esperantisti os isto predlagali, opozarjajoči na potrebo enega občevelnega jezika pri »Zvezi narodov«.

Koliko ljudi je bilo pod orožjem. V celoti je bilo pod orožjem skoro 52 milijonov volakov; izgube znašajo 27 milijonov in vojni stroški (brez uničenega ozemlja in izgube na delavni sili) 36 milijard liber šterlingov, to je po predvojski valuti 864 tisoč milijonov kron.

Agitirajte za naše časopise!

Aprovizacija.

Vžgalice. Ljubljanski trgovci, ki hočejo prodajati vžgalice, naj se zglase pri tvrdki Jelačin, Rimska cesta. V nadrobni prodaji stane 1 škatlica vžgalice 50 vin. Prodača teh vžgalic ni vezana na karte.

LISTNICA UPRAVIŠTVA.

Anton Vičič, Amerika. Rodbina zdrava. Prejela Vaše pismo z veseljem. Pisali so te dni Vam. Godi se jim kakor je mogoče v teh bednih razmerah. Naslov Minke je Hrenova ulica 17.

Izdajatelj: Josip Petejan. Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Užit. tiskarne« v Ljubljani.

V Ljubljano potujočemu slav. občinstvu se priporoča Restavracija v Prešernovi ulici števil. 9. Zanesljivega blagca h konjem išče Kolinska tovarna v Ljubljani.

Razpis.

Pri novo ustanovljajočem se »Jugoslovanskem generalnem komisariatu« za promet in turizmo za Slovenijo v Ljubljani se razpisuje 1 ali tudi 2 pogodbeni službeni mesti z časovnih tajnikov generalnega komisariata z mesečno plačo 1200 in 1000 kron.

Prosilci morajo poleg primerne splošne izobrazbe dokazati obsežno strokovno usposobljenost glede prometa tujcev in turizma, v kateri namen je prošnjam priložiti izčrpen curriculum vitae in morebitne reference. Vsled važnosti generalnega komisariata se bodo upoštevali samo prvovrstni prosilci.

Primerno opremljene in kolekovane prošnje je predložiti

do vključno 16. julija t. l.

pri poverjeništvu za javna dela v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. julija 1919.

Vodja poverjeništvu za javna dela: Inž. Klinar, I. r.

Drago vam plačam

lepo, suho

lipovo cvetje!

Zbirajte ga in javite, ko množino ga imate! Vroče vam pošljem in prevzamem blago proti povzetju!

Vinko Vabič, Zalec pri Celju.

Ponudbo izgubev prosim le z navedbo cene!

Angleška čudotvorna mast

hladi, čisti, mehča, izvlači tuje tvarine, prepreči zastrupitve krvi in operacije. Vpošila samo proti predplačilu franko K 8-80 za 1 dozo lekarna Thierry-ja v Pregradu, glavna zaloga v Ljubljani R. Sušnik, Mariljin trg števil. 5 in vse druge lekarnice.

Zaradi prepaha, vlage in PREKLADA

nastale boli, tudi pri zastarelih, prane bolelih, težko dihanje, zbadanje v ramenih, boli v ledjih in katar odpravlja Fellerjev

ELSA-FLUID

6 dvojnatih ali dve specialni stekli. 24 K. Proti neveljavnosti črev, nerodnega blatenja itd. so dokazano že dobro delovali milo mehčajoči rabarbarni

Elsa kroglice

6 kroglice K 12-—. Edino prave pri lekarnarju Eugenu F. Feller, Stubica, Elza trg št. 252 (Hrv. Zagorje). Ovitok in poština se prilačunava posebej, toda najceneje, torej čim več se naroči obenem, tem več se prihrani.

Šmarješke toplice -- Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vljudo naznanja, da so šmarješke toplice — Mirni gaj — popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdravje.

Do šmarjeških toplic — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj 3/4 ure. Pošti sta šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

BARVA

vsakovrstno blago pere domače perilo

(pošilja po isto na dom)

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Kemično-

tovarna JOS. REICH

CISTI

obleke svetlolika ovratnice, zapestnice in srajce

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Za uvoz in izvoz prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo itd., katero imam vedno v zalogi. — Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z 1^a referencami. **Import in export FERDO SERT, Maribor, Koroška cesta 21.**

Na novo izšel: Slovenski „FAVORIT“.

Albumi po K 8-20, s poštnino K 8-50, po povzetju K 4-— (za preprodajalce popust).

Dobivajo se vsi kroji in albumi pri tvrdki

M. RANTH, Ljubljana, Mariljin trg št. 3.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih
Rezervni zaklad nad K 1.100.000.

2 0/0

brez odbitka rentnega davka.

— Ustanovljena l. 1881. —